

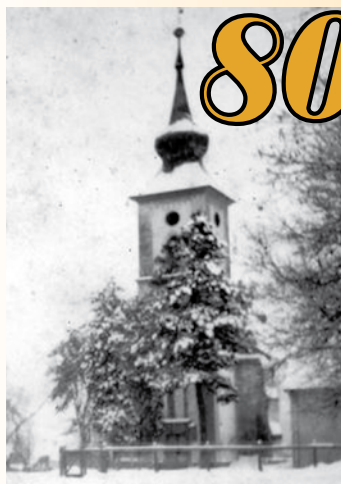
Anarcsi Hírmondó

Anarcs Község Önkormányzatának időszaki lapja

2012. augusztus

VII. évfolyam 2. szám

800 éves Anarcs

„Ha az ünnep elérkezik életedben, akkor ünnepelj egészen... Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata... Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies... S mindenekfölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszakításból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl reá, testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejts el mindent, figyelj az ünnepre.”
(Márai Sándor)

800 év – hány emberöltő, mennyi nemzedék emlékezetéből állhat össze falunk teljes története, Anarcsé, melynek néveredete is olyan anekdotikus, akár mesébe illő. Ha nem is a világ közepén áll községünk, az eltelt tekintélyes időszak komoly tartást adhat rendkívül színes hagyományával, művészi értékeivel és az emberi emlékezettel.

Ahogy a fenti részletben olvashattuk: nézzük a régieket, milyen áhítatosan tudtak ünnepelni. Mindannyiunknak a szekerényeiben fotók sokasága mesél Anarcsról, családi ünnepekről, öltönyös és különleges ruhákba öltözött asszonyokról, betakarítási munkákról, régi iskolai eseményekről,

gyerekekről, akik ma felnőttek, idősekről, akikre emlékezünk; a képek és emlékképek között sok megsárgult, megtöredezett már, de talán ezeket hagyományozzuk legszívesebben: kapjuk és adjuk tovább, a sok történettel együtt, amit hallottunk falunk népéről, a hétköznapi tevékenységekről, ünnepekről, a családok megkülönböztető neveiről, településünk különböző részeiről. Anarcsról ezt olvashatjuk például a Magyar Lexikonban, Az összes tudományok enciklopédiájában, melyet a Pallas Részvénytársaság adott ki 1879-ben: „faluk Szabolcsvármegyének alsó-kisvárdai járásában, 874 magyar ajkú lakossal és termékeny határral.” Emberek és táj. Ez adhatja

az alapot egy közösség életéhez, s ezt színezi, fűszerezi a sok egyéb tényező, az összetartás, az akarat, a falu és a családok emlékezete, az egymás iránti tisztelet.

A 800 éves évforduló napját ne keressük a naptárban. Keressük a szívünkben – láthatatlan ünnep ez, amikor emlékezünk történetünkre, felmenőinkre, utcákra, néprajzunkra, hagyományainkra. Vegyük elő a képeket, a történeteket, és beszéljünk azokról, ez legyen a különbözőség a hétköznapiaktól.

Az emlék nem csomagolható, nem címkézhető, mégis tudható a létezése. Akárcsak az, hogy nekünk Anarcs mégis: a világ közepe.

Deák-Takács Szilvia

Anarcs község története

Községünk Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északi részén Nyíregyházától 42 km távolságra található. Kisvárdától mindössze 5 km-re van. Szomszédos községek délről Gyulaháza, délkeletről Szabolcsbáka, nyugatról Ajak, keletről Pap, északról pedig Kisvárdá városa.

Talajának legnagyobb része homok, így növénytakarásai homokpuszta-gyep, homoki legelők. Erdőt csaknem egészen akácok alkotják, kis részben találkozhatunk nemes nyárral is. Éghajlata megfelel a megye átlagának. Az évi napsütéses órák száma 1930, a középhőmérséklet 9,3–9,4 °C, csapadék 650–660 mm. Az uralkodó szélirány az É-i, de jelentős a DNY-i és a DK-i szelek aránya is.

A község területe

1766 ha
Lakosainak száma: 2007 fő
Lakóházak száma: 720

Önálló Polgármesteri Hivatala, orvosi rendelője van. Iskolája, óvodája közoktatási fenntartói társulásban működik Tornyospálca, Mezöladány és Ilk településekkel közösen. Szociális Ellátója szintén társulási keretben működik Gyulaháza, Tornyospálca és Ilk településekkel közösen. A lakosok ellátásáról 10 kereskedelemmel és 2 szolgáltatással foglalkozó vállalkozás gondoskodik.

A községben 5 gazdasági társaság, valamint 45 egyéni vállalkozás működik.

A legközelebbi város Kisvárdá, ahol még ma is sokan dolgoznak Anarcs lakosai közül.

A munkanélküliség a megyei átlag alatt van.

Sok család veszi igénybe a különböző önkormányzati támogatásokat.

A község lakóinak biztosított a vezetékes víz, a vezetékes gáz, a telefon, kábeltelevízió és internet-szolgáltatás. Közcsatorna-hálózat még nincs a településen. Az utak az Ady

köz és a Ságvári köz kivételével burkoltak.

Az önkormányzat tisztségviselői:

Polgármester:

Kalinák József János

Alpolgármester:

Megellai Nándor

Jegyző: *dr. Dolhai Edina*

A képviselőtestület tagjai:
Bori József, Kertész Zoltán-né, Simon Nóra, Dr. Somogyi Gábor, Takács Tamás.

Történelmi adatok a községről:

Az Anarcs név eredete nem tisztázott, egyes felfogás szerint az arany főnév R. anar alakváltozata rejlik benne -cs képzővel megtoldva, más felfogás szerint az itt birtokos Anarcsi családról kapta a nevét.

Községünk egyike a vármege legrégebbi településeinek, amely az itt talált őskori leletek szerint már a honfoglalás előtt is lakott hely volt. Az emberek a vizektől védett magas dombon telepedtek meg. Az első település valószínűleg még a csiszolt kőkorszakban alakult ki a mai Diner-szőlők dombjain. Második település a Lisztes-hegy, a harmadik a Bugóc, a negyedik a mai Szoros.

Azt, hogy már a kőkorszakban is lakott volt a település, az 1913-ban itt talált kőkorszakbeli tál is bizonyítja.

Kb. 2500 évvel ezelőtt a Római Birodalomhoz tartozott, erről árulkodó feljegyzést a Nagyöri Levéltárban őriznek.

A falu 1212-ben tűnik fel iratokban, mint Zsurkot övező település. 1270-ben a Tegzes család tulajdona a község Onorch néven. Erre bizonyíték a református templom alatti kriptá és a Budai Ézsaiás által 1805-ban Debrecenben kiadott történelmi könyv, amely leírja, hogy 1289 körül egy tatárjárással kapcsolatos iratban is szerepel az Onorch név. 1272-90 között Anarcsról Papra vezető utat említenek, földje ekkor Izsép földjével, azaz a dögei nemesek kisajkai birtokával szomszédos.

1317-ben Péter nevű papja a Gutkeled Anarcsi Keled fia Péter végrendeletének a tanúja az iratok szerint. 1351-től unokáit, Lászlót és Domokost ismerjük. 1359-ben az Ajakkal és Várdával szomszédos település már Kis- és Nagyanarcsra osztozott, 1412-ben pedig el is határolják a két települést.

1360-ban a fiscusra szállított birtokrészt Várdai János fiai, Miklós és Domokos kapták meg királyi adományként. 1367-ben Anarcsi Lászlóé lett.

Kisanarcs a XV-XVI. század fordulóján elnéptelenedett. 1551-ben Várdai Mihály és Vétési Péter pereskedett birtoklásáért. A népes Nagyanarcs is egyike a megye legkisebb településének 1588-ban Anarcsy István birtokolta 10 lakott jobbágytelekkel, 1623-ban e családnak 5, Újlaky Mihálynak pedig 3 jobbágya élt itt.

1590-ben Bacskai-Újlaky Mihálytól Rudolf anarcsi birtokát elkobozta és a szemiklósi Pongrácz-családnak adományozta. Nagyvárad eleste után (1660) a török hódoltság erre a területre is kiterjedt. 1691-ben 56 Ft adót fizetett, tehát a közei Rétközberencessel azonos szinten állhatott. 1700 körül a Várdai és Kruccsai birtokosoktól átkeül a vajai Vay család birtokába. 1703-ban a Rákóczi szabadságharc idején Rákóczi pihenőhelye. Katonái ez alkalmából 3 nyárfát ültettek a község határában. Ebből az időből

való az Arany-gombás, a Diner-szőlőhegyen lévő emlékkő és a „faluvégesi jókút”.

1715-ben III. Károly Czóbel Imre brigadéros kapitánynak adományozta, 40.000 hold földdel. A község neve ekkor már Anarch. Az 1720. évi regnicoláris összeírás szerint 20 jobbágytelke volt. A század végén a Czóbelek kastélyt építettek, mellyel egyidejűleg 40 holdas parkot létesítettek, amely a falu közepén még ma is megvan, igaz a területe 14 holdra csökkent. Ekkor telepítették a 100 holdas fenyvest is, aminek nagy részét a II. világháború után kipusztították. A parkot halastó díszítette, amit olasz munkások építettek, maradványa ma is megvan. A park angolpark jellegű, s különleges fákkal büszkélkedett, tulipánfa, babilóniai szomorúfűz, platánfa, szomorú-, vér- és jegenyétölgy, fügefafa, vasmalevelű páfrányfenyők, östölgyek. Ezek közül mára már sok kipusztult.

1801-ből származik a község pecsétje, melynek rajzolatát, leírását ismerjük.

A köriratban felül hatágú csillag. A zárt pecsétmező alján keresztben szántott stilizált földön 3 szál búza, közöttük csoroszlya és ekevas, fölöttük az 1801-es évszám.

A falunak 1839-ben már 790 lakosa volt, 1870-ben 3009 kat. hold a határa, 114 ház van benne 874 lakossal. 1848-ban Kossuth Lajos is vendége volt az itt élő elmagyarosodott Czóbel-családnak. A XX. század elején 144 háza és 1183 túlnyomóan református vallású lakosa volt. Ekkor postája, távírója és vasúti állomása is volt. Az 1912-ben épült vasútvonal Kis-

várda-Nyírbakta között közlekedett.

A községben olaj-, szappan-, lekvár- és szeszgyár üzemelt a Diner földbirtokosok tulajdonában. A földek nagy részét a Dinereken kívül a Czóbelek és a Rézlerek birtokolták. 1945 után a birtokokat mind megszüntették. Az 1945 után magánkézbe került földeket az 1950-1951-1953-as termelőszövetkezetekbe kellett bevinni a tagságnak. A rendszerváltás után a kárpótlásokkal sokan éltek és vették vissza földjüket.

Forrás: Megyei Levéltári kutatás

NÉPRAJZ:

A község lakói jobbágyok voltak. Betelepültek ide ruszinok és tótok, akiket öltöztetük-ről „bugyisoknak” neveztek. Ők az 1848-as szabadságharc idején elmentek, kipusztultak. A község főutcáján volt a faragásos bálványos ház. Ez a ház az Észak-Nyírség jellegzetes háztípusa. A széles bálványfákat, amelyek a tetőszerkezetet tartották, mélyen a földbe ásták, a vesszőből font falaikat paticcsal tapasztották, náddal fedték. A háromszortatú elő- és oldaltornácos, felső csonkatornyos díszített deszkaoromfalas, szabadkéményes épület hosszú viszontagság után került a Sóstói Múzeumfaluba, ahol ma is megtekinthető.

A falu többi háza is vert- és vályogfalas ház volt. A fedés sima, az ereszt széles. Fedőanyag a gyékény és a nád volt. A lakás beosztása a következő: az utca felől volt a tiszta szoba, illetve, ahogy akkoriban nevezték a nagyház. Itt csak vendégeket fogadtak. Bútor-

zata: mennyezeti ág, asztal, székek, karosláda háziszóttos pokróccal letakarva, kredenc, tetején ünnepi alkalmakkor használt edények, komód, amelyben a család ünnepi ruháját tartották. A lakás hátsó végén volt az alsóház, ahol tartózkodott a család. Az 1900-as évek előtt boglyakemencével melegítettek, később téglából, vagy vályogból építettek tűzhelyet, és azon főztek. Bútorzata: ág, díkó, kecskelábú asztal. Nélkülözhetetlen volt a lóca, mely széket helyettesített.

A használati tárgyakat, edényeket a fából készült stelázsiban tartották. A lakásokba hosszú mestergerendát építettek be, ezt különböző dolgokra használták. Itt tartották a házilag főzött szappant, a fonalat. Középen volt a pitvar, ezt egy beépített boltív két részre osztotta. A hátsó részén volt a szabadkémény, ide volt beépítve a kemence, nyáron itt főztek. A boltív első részét cserépedények díszítették.

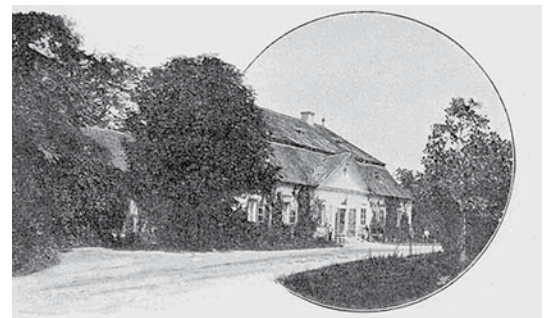
Ruházat: a nőknél kék vagy piros karton és selyemkendő volt általános. Ékszer nem viseltek. Az idősek földig érő ránccos szoknyát és testhez simuló ujjast, fél kötényt hordtak. Lábkon csizmát, magas szárú cipőt viseltek. A hideg ellen a nagykendőbe burkolóztak. A férfiak gyolcsinget, fekete végig gombos mellényt, csizmát hordtak ünnepnapokon. Hétköznap fehér vászoning, gatyá, kék surc, szalmakalap volt az

öltöztetük. Télen kabát helyett gubát viseltek.

Az étkezésben takarékosak voltak. Télen napjában kétszer ettek. A reggeli gyakran sült krumpli volt, a második étkezés délután 3 óra körül volt, rendszerint egytál étel. Legfőbb táplálék a burgonya, liszt, gyümölcs volt.

Régi népszokások: keresztelő, lakodalom, halotti tor, betlehemjárás, húsvéti locsolkodás, aratási ünnep, tollfosztó, szőszdörzsölő, kukoricahántás, disznótör.

A keresztelés egyházi szertartás szerint történt. A keresztelés után a keresztszülők, nagyanyák, nagyapák lakomára gyűltek össze. Vacsora után a bábaasszony tányért hordozott és pénzt kért azon a címen, hogy a gyereket, mivel mezetenül jött a világra fel kell öltöztetni. Az akkori szokás szerint az asszony addig nem mehetett a kapun kívül, míg el nem ment a templomba. A keresztelő után, amely a

gyermek születését követő harmadik napon történt, a komasszony hordott ebédet nyolc napon át a szülőanyának, de oly bőven, hogy abból a családnak is jusson. Legelterjedtebb keresztnevek abban az időben a férfiaknál a János, Mihály, György, József. Nőknél a Mária, Julianna, Zsuzsanna.

A lakodalomnak régi hagyományja van a községben. Írásos feljegyzések, melyek az 1840-es évekből valók arról tanúskodnak, hogy a lagzi több napig tartott.

A násznagyok egyben a házassági okirat aláírói is voltak, úgy az egyháznál, mint a polgári hatóságnál. A vőfélyek a vőlegény legkedvesebb barátai voltak. Az ő feladatuk volt a vendégsereg meghívása, a lakodalom lebonyolítása. A nyoszolyóasszonyok a násznagyok

feleségei voltak. Ők öltöztették a menyasszonyt, fogadták a vendégeket. A nyoszolyólányok a menyasszony és a vőlegény jóbarátaiból kerültek ki.

A főzés a szakácsasszonyok gondja volt.

A fiatalok csak akkor kelhettek egybe, ha bejelentették a papnak a házassági szándékukat. Azután a lelkipásztor három egymásután következő vasárnapon kihirdette őket a templomban. Az esküvőre a vőfély hívogatott, aki a vőlegény házatól indult egy bottal. A menyasszonyos házhoz ment, ahol a menyasszonynak vászonkendőt kellett felkötni a botra. Ezután a nyoszolyólányokat járták sorra, ők pántlikát adtak.

A lakodalom napján a menyasszonyos háztól indultak, a menetet zenekar kísérte a templomba. Az esküvő után következett a multság. A bá-

Halotti tor: még ma is szokás Anarcszon. A temetés után a rokonok, szomszédok, barátok a halottas háznál összegyűlnek, és ott lakomát tartanak. Közben elénekelnek egy-egy halotti éneket. A **tollfosztás és a szöszdörzsölés** a hosszú téli napok elfoglaltsága volt. Ilyenkor összegyűjt a rokonság, szomszédság és közösen énekelgetés, mesélgetés, borozgatás mellett folyt a munka.

mészködőket pogácsával kínálták. Éjfél után a menyasszonyt felkontyolták, fejére tették a fejkötőt, és ezután mint menyecske táncolt hajnalig. Hajnalban a násznagy kísérte az ifjú párt a nászagyba, amely a padláson volt elkészítve, a vendégek még mulattak tovább két napig.

Betlehemjárás és locsolkodás: ezen alkalmakkor a házigazda borral és kaláccsal kínálta a vendégeket, a lányok pedig húsvét idején festett tojást adtak.

Aratási ünnep: a nagy munka végeztével az aratók búzkalászból font koszorút vittek, s verselve adták át a gazdának,

aki megvendégelte őket. Ezt a szokást „végző”-nek is hívták.

Anarcs község határnevei

Több ezer évvel ezelőtt a Tisza a község határában lévő Hintós-hegy irányában a mai Várdi-tó helyén folyt.

Aközséghatáradombos. **Ezek neve:** Cserekert, Hintós-hegy, Lisztes-hegy, Arany-gombás, Cseresznyés-hegy.

A mélyebben fekvő területek neve: Csigás, Nagyföld, Ér, Csengő, Határ, Búskert, Hunyoros, Rét, Árendás, Rózsás, Veresharaszt, Ráta, Fertő, Kerek-tó, Burják, Kátyu, Szoros, Árvás, Csobod, Barackos, Erdőfar, Hosszú, Keskeny.

A felszín kialakulása: a mélyen fekvő területeken a Tisza több ágban folyt. Idővel a természet alkotó ereje megváltoztatta felszínét. A vízfolyások helyén mocsarak keletkeztek,

pl.: Várdi-tó, Kisrét, Nagyrét, Kerek-tó, Kákás-tó.

Az 1870. okt. hó 27-én készült összeírás a következő dűlőneveket sorolja fel:

1. Beltelkek
2. Csere és Hunyoros
3. Hintós- és Kis-hegy
4. Veresharaszt és Asztás
5. Göme-hegy
6. Fertő
7. Kincses
8. Sztásod
9. Vay-hegyek
10. Rozsföld
11. Liget és Aranyos-hegy
12. Lénár-tó és Kertek
13. Csobod erdő
14. Hosszú és Csobod
15. Nagy Kati
16. Szárdó berek és Ér
17. Mártonfája és Puposka
18. Utak és vizek.

Forrás: Megyei Levéltári kutatás Honismereti szakköri gyűjtőmunka (1975-1976)

Kertész Zoltánné

Anarcs község története 1945-től napjainkig visszaemlékezések alapján

1945. október 31-én a község számára véget ért a II. világháború. A németek harc nélkül elvonultak, utánuk a szovjet csapatok vonultak át a falun.

A háborúban elesett anarcsi katonák száma 8-10 főre tehető, körülbelül hasonló létszám-ban szenvedtek hadifogságban rövidebb vagy hosszabb ideig. Egy fő polgári áldozat volt, amikor a szovjetek átvonultak a falun, egy 16 év körüli fiút lelőttek. A község gazdasági életében meghatározó szerepet játszó Diner család már korábban, minden vagyonát hátrahagyva elmenekült. A Czóbel, Rabovay és Diner birtokokat elkobozták és kiosztották.

1948-ban a kommunista párt hatalomra kerülése után a következő években államosításra került az egyházak tulajdonában lévő 4 iskola és az egyházi termőföldek. Állami kézbe került a Diner család szesz- és olajgyára, lakásai, a Rabovay-kúria, a Czóbel-kúria a kerttel együtt.

1947-ben meghalt Czóbel Minka.

1950-ben megalakult az első Termelőszövetkezet, ahová be

kellett vinni a földet. A forradalom idején mindenki kilépett, a földeket visszaosztották. A forradalom leverését követően határozottabb lépett fel a rendszer. 1962-ben a gazdálkodók többségét magában foglalva megalakult az Új Élet Mg.Tsz. Csak néhány egyéni gazdálkodó maradt, nekik a legrosszabb adottságú területeket jelölték ki, így számukra nehéz évek következtek.

1958-ban a Diner-gyár területén megkezdte működését a MÉK Exporttelep, majd ZÖLDÉRT néven működött tovább egészen a rendszerváltásig. Ebben az időben jött létre az ÁFÉSZ (Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet), ami többszöri átszervezés után, privatizálva, jelenleg Nyírzem Zrt. néven működik.

1964-65-ben megépült az új 6 tantermes iskola. Az óvodai nevelés is ezekben az években veszi kezdetét, először csak a nyári időszakban.

Az egyházakat a rendszer megfosztotta minden anyagi forrástól, a hitéleten és a hitoktatáson kívül minden tevékenységtől. Ennek ellenére Anarcsban mindkét történelmi egyház folyamatosan működött, sőt 1956-ban a katoli-

kusok templomot építettek, a reformátusok folyamatosan gondoskodtak a műemlék-templomuk állagmegóvásáról. 1972-ben felújították a templom tornyát. Mindkét felekezet gondoskodott a temetőről.

1972-ben megszűnt a vasúti közlekedés, a síneket is felszedték. 1976-ban megszűnt az Új Élet Mg.Tsz. Területei és vagyona beolvadt a Szabolcsbákai Búzakalász Mg.Tsz.-be. A dolgozókat átvették, de a következő években egyre kevesebb anarcsi dolgozott a szövetkezetben.

1972-ben közös községi tanács alakul Szabolcsbákával.

1983-ban 22 szövetkezet összefogásával és állami segítséggel megalakult a Felső-Tisza-Vidéki Almafeldolgozó Társulás. Folyamatos fejlődés után a '90-es évek végére kicsúszott az eredeti tulajdonosok kezéből, mára már külföldi tulajdonban van.

1985 körül elkészült az ivóvízrendszer hálózata.

Az 1990-es rendszerváltás után önálló önkormányzat alakult (Szabolcsbáká is önállóvá vált), és működik ma is.

1993-ban a kárpótlás idején újra magántulajdonba ke-

rültek a földterületek. Sajnos, az emberek egy része rosszul mérte fel a helyzetet, így a földek egy jelentős része kikerült az anarcsi lakosok kezéből. 1993-ban a szövetkezeti vagyont az anarcsi tagok leválasztották a Búzakalász Tsz.-től és megalapították az Új Élet 92 Mg.Tsz-t, ami rövid működés után magánszemélyek birtokába került.

1987-ben felépült a község új egészségháza, fogorvosi rendelővel és szolgálati lakással. 1994 és 1998 között megépült az új általános iskola és óvoda. Ugyanebben az időben épült meg a földgázhálózat is.

Községünk mai életéről néhány gondolat: az alapvető ellátások biztosítottak (egészségügy, iskola, óvoda, szociális ellátás). Az egyházak méltó helyét a hívek odaadása és a kormányzat pozitív hozzáállása is segíti.

Végezetül arra kérem a tisztelt olvasót, hogy ha a fenti korszakkal kapcsolatosan bármilyen közérdeklődésre számot tartó információja, története, dokumentuma vagy tárgyi emléke van, ossza meg velem.

Takács Tamás
önkormányzati képviselő

Református templom

A község legrégebbi épülete, mely eredetileg katolikus templom volt, első írásos említése az 1275-ös évszámot jelöli meg. 1332-35 között István nevű papját említik a források. Más források szerint 1364-74 körül Kisanarcsban még fakápolna állt. 1375-ben viszont már Péter apostolnak szentelt kőtemplomról szólnak a források. A református templom eredetileg filiája (fiók- vagy leányegyháza) volt a szabolcsbákai anyaegyháznak, de attól különvált és önálló gyülekezetté alakult. Ez alkalomból adományozta az úrasztalára vajai Vay Borbála a híres két ön-

kannát. Az eredetileg különálló faharangláb helyett 1858-ban megépítették a tornyot. A templom elsorangú patrónusa a vajai Vay-család bárói ága, majd a velük rokoni kapcsolatban került széki Teleky familia volt. A poligonális záródású szentély egykori gótikus boltozatrendszerrel elpusztult, később fiókos dongaboltozattal fedték be. A szentély északi oldalán a falba erősítve gótikus szentségtartó fülke van, a Gut-Keled nb. Anarcsi család címerével és feltehetően későbbi feliratú 1475-ös évszámmal. A hajó északi falában lévő sírtábla szerint itt nyugszanak Vajai Vay

János császári és királyi alezredes, felesége Széki gróf Teleki Borbála, fiúk Vajai Vay János, aki az 1832-es országgyűlésen Szabolcs megye követe volt, és felesége, Hajnátskői báró Vétsey Kata. Itt nyugszanak még a Czóbel és a Teleki család egyes tagjai. A berendezés a XIX. század derekán került a templomba. Teljes felújítására 1998-2000 között került sor 33 milliós beruházással. A régészeti feltárások során megtalálták a kriptát, de ezt a munkálatok során betemették. A község híveinek adományaiból, pályázati pénzből, valamint önkormányzati támogatásból megszüpült templom mind külsőleg, mind belsőleg megőrizte középkori

jellegét. Az impozáns műemléki templom a falu központjában az ide látogató turisták számára is vonzó látványosság.

Kertész Zoltánné
önkormányzati képviselő

Anartes Vára

Szabolcs Magyarország legszebb vármegyéje, tehát legszebb pontja kerek e világnak.

Igaz, hogy ezt megérteni és felfogni nem minden szem és nem minden szív képes.

A Tátra eget szelő ormai, Máramaros rengeteg erdői oly szembetűnők, hogy egy pillanatra megláthatjuk hatalmas, zord szépségüket.

Az Alföld széles pusztája szintén nagyszerű egyszerűsége által hat, de Szabolcs búbája oly rejtett, oly finom árnyalatokba olvadó, annyira az arányok titokzatos összhangjában rejlik, oly közel áll a tökélyhez, mint akár a görög szobor, vagy egy egyszerűen klasszikus épülete ugyanazon, a szépség mámorában is mindig mérsékelt Görögországnak.

Az is igaz, hogy az emberek itt mindent elkövettek, hogy e szépséget megcsonkítsák, eloszlassák, kivágták a búbajos tölgy és nyárfaerdőket, mely utóbbiak Szabolcs nagy részének, a Nyírségnek nevét is adták.

Lecsapolták azon gyönyörű nádasokat, mocsarakat, melyek hallal, vaddal látták el a vidéket. Ezrével küszött a vadkacsa a vízi rózsás víztükrök felett s a gázlók egész serege taposta a zöld békanyálas sekélyebb helyeket.

A nádas dús aratást adott. Hányszor hallottam öreg parasztoktól: többet ér nekem ez a kis pocsolya, mint akár a búzaföld. Ha a harmadnapos hideglelés járta is a vidéket, mintha ez a kegyes nyavalya lett volna az emberiség adója minden testi nyomorúságnak. Nem ismertek itt se tüdőbajt, se influenzát, se skarlátot, se typhust. Mindezen mogorva alakok csak azóta vonultak be, mióta a váltóláz mocsar-

rakkal, erdőkkel együtt elhagyta a vidéket.

Sok víz lement, sok erdő porba hullott, de Szabolcs szépségén csak nem tudtak kifogni.

Nem is olyan szépséges ez, melyet az utazó vasútblakból vagy hathetes nyaralásból megláthatna. Itt lakni kell, hogy az ember lassan beszívja a vidék egész varázslatos búbáját, megértse a homokdombok hullámvonalának hangtalan zenéjét.

A nyírfa fehértörzs, rezgő levélzetű fátyola eltűnt, de helyette akácok lombos gallya árnyékolja az utak mentét. Virításkor, fehér fürtös virágok illatától megrészednek a méhek, s gyűjtik a kristálytisza világos, borostyánszínű akácmézet.

Később virághullás után bársonyos lesz a sötétlő lomb s a felszálló por szór reá finom, szürke pasztellszíneket, a háttérben egy-egy – most már szintén gyérülő – nyárfa feketéllik festői világos feketeséggel. Körülötte aranyos mezők gabonája hullámoz, s közte pirosan csillog a pipacs, kéken int a búzavirág.

Az alföldekben zöldell a dohány széles levele, a krumpli tömött bokra. És azok az árkok! Két méterre is felnő benne a vadkender csipkés palcája, sűrűn hozzá szorul a lila virágú szamártó, a hófehér csodafa. Cigányok hozták messze keletről. Varázsitalt készítenek belőle. Alkalmassá is meg is gyógyít minden bánatot, mert ki eleget szed be magjából, elalszik örökre.

A nagyon magas dombokat nem szántják. Néhány fát ültetnek a tetejére, a legteteje pedig pusztán marad, rövid szürke fű nő rajta. Itt-ott egy

A község nevének, az Anarcs szónak a történeti forrásokban is különböző magyarázatai vannak. Czóbel Minkát mindig is érdekelte a történelem, a családja és a faluja története is. A költő szép eredetmondájában ezt a forrást gazdagítja.

ezüstösen zöld ördögszekér és azon apró virágokból összenőtt plánta, melyet a nép korpafünek, a költő pedig varázsfátyolnak nevez.

Egyike a legmagasabb ilyen domboknak az anarcsi határbán lévő Hintós-hegy.

A szélesen elterülő Vári-tóra néz homokos magaslata, melynek apró szőrös fűvét bíboros-lilán lepi el a kakukkfű, a nyár végén mintha ezer fehér pille lebegne rajta, az egész aszott pázsit teli lesz illatos fehér tollszegfűvel.

Az állítják e dombról, hogy kilenc bivalybőrbe varrva, kincs van itt elásva. Az anartesek kincse. Éjjel, késett vándorok esküdöztek, hogy kék lángot látnak a domb tetején.

Sok rege száll még anartesekről. – Hogy kik lehettek, ma már biztosan senki sem tudhatja. Még mielőtt Árpád idehozta honalapító népét, laktak itt.

Talán valamely római légió elszakadt része képezte ezt a hatalmas nemzedéket, vagy még sokkal régebb borostyánkereskedők itt maradt tábora?

Hatalmasok voltak. A mai Anarcs falujának ők adták a nevet s várat építettek a mocsár övezte domb tetején.

Nagy erősség volt ez akkoron, s ezen fából összerótt erődbe aligha tudott ember fia behatolni. Csakis csónakon lehetett megközelíteni, s nyílzápor fogadta a vakmerőt, ki ellenséges indulattal mutatkozott volna.

Még most is látszik a torony és várak helye, hova ezek a vízi madarak erős fészkeket raktak.

Több mint kétszáz évig uralkodtak e vidéken. Az anartesek hatalmába került a kisvárdai mocsárvár, a halmos-dombos vidék egészen

a Tiszáig. Ők járták a nagy őserdőket, ők csolnakázták be a nagy vizeket, Leányvártól a benki határig. Az ő parancsokra állt fegyverbe a gyér lakosság, mely itt elszóródva marhat legeltetett, halászott, vadászott. Az anartes férfiak, így harcra szokva mindig erősebbek, bátrabbak lettek, s a nemzetség asszonyai híresek voltak szépségükért hetedhét országon.

Római hadvezérek, germán várurak kérték az anartes lányok kezét, s büszke és boldog volt, ki egy ilyen kincset elnyerhetett. Legszebb volt mind között Anarta. A Vári-tó vízi rózsáihoz hasonlóan nőtt fel mocsár várában. Csodás szépségben virult ki diadalmas ifjúsága. Arany haja két hosszú fonatban omlott lenvászon ruhájára; aranyos barna szempillái árnyat vetettek halványpirosba játszó hófehér orcájára. Anarta királyi nő volt, olyan, kinek diadém illik fejére és hódoló sereg lába zsámolya elé.

Byzancha meghallotta a Basileus Anarta magasztos szépségének hírét s nőül kívánta őt. Gazdag küldöttség jött az északi mocsárvárba, hogy a szép várkisasszonyt magával vigye.

Keleti vendégeiket illő és kellő tisztelettel fogadták az anartesek.

Ünnepségekhez készültek és nem is gyanították, hogy a Don vidéken zivatar támadt – mely immár közeleg –, már el is ért a környékre.

Hírek szálltak már régebben, hogy egy rengeteg nagy sereg hagyta el Ázsia határát, apró fürge lovakon jönnek ezren és ezren. A tábort szekerek követik, benne fekete hajú asszonyok és bogárszemű gyerekek.

De a hírek után ismét csendes lett minden, nem hallottak a jövevényekről, csak váratlanul, majd itt, majd ott tűntek föl.

...Szép csendes volt az éjjel, nyárutói őszrehajló. Anarta, Baziléus menyasszonya nem tudott aludni. Nagyon zúgott a rengeteg tölgyerdő ezer fekete koronája. Nagyon vijjogtak az égi madarak.

De jobban vijjogott szívében a gondolat: hogy most már el kell szakadni a nádstól, a vízi rózsáktól, hogy többé nem nyújt neki oltalmat ez a bevehetetlen vár, hol az anartések nemzedékről nemzedékre gyűjtötték a hadizsákmány kincseit, hol nagyobb biztonságban hagyták asszonyaikat, mint bármily sziklafészek tetején.

Sötét éjjel volt – csak egy-egy csillag fénye csillant meg az ingoványos vízben, borongó felhőjárta csillagok –, távolabb, az erdőkön túl oly veresen fénylettek az ég alján, mintha megannyi parázs tűz világítana.

Nem is lehetett az csillag, hiszen fellángol, elalszik. Kigyúlnak koszorúban a nagy beregi hegységek tetei. Majd lejjebb, az erőszélen világít, – most – mintha valaki tüzes taplót hozna az ingoványon keresztül.

Csakugyan megloccsan a víz, felrebbenek a vízi madarak. Közelebb jön a fénnel valami kimondhatatlan rettegés hulláma.

Anarta felnéz az ör fatornyára: hát nem látja ő mind ezt? Elaludt tán az esti vendégség mámorától?

A lány felsikolt: ingadozó parázs bizonytalan világánál mintha denevérek raja lepné el a várarkot, zörgetné a nádst, zavarná a vizet.

Kúsznak, mint a macskák, úsznak, mint a vidrák, lápos helyeken, hol eddig még minden halandó elsüllyedt, mennek, mintha szárnyuk volna.

A fölneszelő ör alig fújhat bűgő kürtjébe, már ellepte az árkokat, a falakat a rémes sereg.

Az álomból felriadó anartések még fegyverükhöz se nyúlhattak, már mindegyiken ott csüng öt-hat csillogó szemű, ördögiesen fürge és vakmerő kis lény, melyhez hasonlót ők sohasem láttak semmiféle ütközetben, melyeknek harcolási modora elütött minden más népfajétól. Mint méhraj, ha a szilaj csikót megszállja, s a tüzes állat mindjobban belefárad önhevébe, hogy a szopora ellenséget lerázza, s így kifárasztva magát, még elősegíti legyőzetését, úgy zúgták körül a tomboló jövevények a magas harcokat.

...Szörnyű volt a tusa. Halomra ölettek a férfiak.

Már nem volt senki fegyverbíró, se az anartések törzséből, se a byzanci vendégek közül.

Ekkor a vad, vértől ittas győztesek az asszonyházba mentek.

Egyik, ki vezérüknek látszott, elől, mellette egy fáklyavivő szolga.

A fáklya rávilágított Anarta arcára, ki teljes menyasszonyi díszben állt az ablak mellett, úgy, ahogy az ünnepélyen volt: fehér lenvászon ruhában, arany hajfonattal, nyak- és kardísszel.

A leány szépsége bámulatba ejtette úgy a vezért, mint a betóduló sereget.

Magának szánta e csodaszép lányt hadizsákmányul, ő a leghatalmasabb, legvitézebb köztük.

De míg az idegen hős őt bámulá, Anarta hirtelen felkap egy nagy vasrudat, mellyel a vastag tölgyfaajtót szokták vala elreteszelni, s egyenesen a vezér fejére sújt, hogy azt rögtön elborítá a vér.

Ez volt a jel az asszonyok, gyermekek kiirtására, mely munkát a jövevények alaposan el is végeztek.

Mire hajnalodott, a várban és udvarán holtan heverték az anartések, úgyszintén vendégeik, asszonyaik, gyermekeik és szolgálkai egyaránt.

Egyedül az idegen sereg lakmározott a nászvacsora maradékaiból, levágott marhákból, a pincék borral töltött tömlői és amphoráiból.

Nem soká tartott pihenésük, ismét elszálltak, ahogy jöttek: köd előttük, köd utánuk.

De az anartések kincsét nem vitték magukkal. Nehéz lett volna a mocsáron átcipelni. Elásták tehát a mély pincékbe állatbőrökbe varrva, gondolván, ha kedvez a hadi

szerecse, visszatérnek, elosztják maguk közt, s a vezér főtáborra lesz Anartes vára.

Ezer év nagy idő – azóta a tünde raj országot alapított, hősöket, királyokat, mély gondolkozású, szent életű férfiakat, bölcs matrónákat, világszép hajadonokat, munkabíró és munkaszerető népet nevelt, de az anartések kincsét csak sohasem találták meg.

A vezér, ki a várat bevette, nemsokára hős csatában elesett, serege pedig már nem lelte többé az utat, a rengeteg erdőkön, végtelen mocsáron keresztül. A kincs csak éjjelente veti fel magát lidérc-tűz szikrájában, meselángok fényében. Ezer év nagy idő – azalatt szétfoszlottak, parányokra szálltak a hős anartések, a csiszolt byzanciak, köztük Basiléus menyasszonyának virágteste. Viharos napokon szórja az északi szél Szabolcs felett az anartések porát. S Anarta, a tündérszép Anarta, újra ébred, ezer fehér alakban, mert a szürke avar felett integető fehér tollszegfü az ő hamvából termett, s évről évre kiújul gyöngéd fehér virítással a magános, viharverte Hintós-hegy tetején.

Czóbel Minka

Czóbel Minka

A költőnő csodás történetet költ a falu neve Anarcs – Anarta köré. A történet egyes elemeit nagymamámtól is sokszor hallottam, de hogy ő milyen forrásból merítette azt, soha nem derült ki. Igaz lehet az is, hogy Czóbel Minka története keringett szájról-szájra a faluban, de az is valószínűsíthető, hogy a történetmondóktól hallotta a költőnő a Hintós-hegy mondáját. Feltételezésem szerint vagy történelmi tanulmányai során hallott erről a névről vagy a név hangzása miatt találhatta megfelelőnek azt, vagy – ami inkább valószínűsíthető – a család erdélyi rokonságában – báró kövesdi Huszár Károly, a költőnő testvérének Emmának a férje az erdélyi Abafjáról származott – hallhatott valamiféle történetet az anartesekről. Tény, hogy Ptolemaeus szerint Dacia észak-nyugati részén lakó néptörzs volt az anartes. Az is tény, hogy Anarcs és környéke a Római Birodalomhoz tartozott (erről a Nagyőri Levéltárban őriznek feljegyzést). Az Antiqua Geographia szerint is lakott e környéken egy népfaj, Anartes elnevezéssel.

A novellát (mondát) az író 1922 márciusában olvasta fel a Bessenyei Kör irodalmi estjén, majd a Nyírvidék közölte 1922. április 16-án.

(Lapunk a mai helyesírást követve közli a történetet.)

Kertész Zoltánné

Az anarcsi katolikus templom építésének története

Az anarcsi katolikus templom építésének története Dudás Bertalan katolikus parochus visszaemlékezései alapján

1950 decemberében jöttem Anarcsra azzal a megbízással, hogy szervezzem meg a katolikus egyházközösséget. Csak annyit közöltek velem, hogy a községben a katolikusok többen vannak, mint a reformátusok, de nyilvántartási adatok nincsenek a hívekről.

1951-ben minden családot, ahol katolikusok éltek végiglátogattam, összeírást, kartotékokat készítettem róluk. Ekkor Anarcs lakossága 2100 fő volt, ebből 496 görög katolikus, 482 római katolikus, a reformátusok száma ezren felül volt.

A több mint ezer lelket számláló katolikusok rendelkeztek a kastélyhoz épített kápolnával, amely $5 \times 11 = 55 \text{ m}^2$ alapterületű volt, így 50-60 személy befogadására volt csak alkalmas. Az akkori időkben a katolikus hívek százai eljártak vasár- és ünnepnapokon a templomba, ahová nem fértek be, ezért tavasztól őszig a kastély verandáján miséztem, a hívek pedig az udvaron hallgatták a misét.

25 ezer forintból

Éz ösztönzött arra, hogy templomot kell építeni!

1948-ban, az államosításkor a Czóbel-kastély parkjából 500 négyszögölt kapott a görög katolikus egyház templom és parókia építésére.

Ezt vettük mi birtokba, miután a Községi Tanács kitermelte a park többszáz éves fáit. A hívek 1951 húsvétjára elrendezték a telket, rajta felállítottuk a keresztet, melyet 1951. augusztus 20-án, a Szentháromság búcsún szenteltünk föl.

1953-ban az anarcsi egyháznak semmi vagyona, pénze nem volt. A templom azonban nélkülözhetetlen volt. A hívek is igényelték, ezért elhatároztam, hogy a magammal hozott, tartományfőnöki fizetéséből megtakarított 25 000 forintból elkezdem a templomépítést.

Decemberben az alapozáshoz Bodrogkeresztúrról megrendeltem 34 tonna követ, Tiszabercelről 50 000 téglát, 60 q meszet. Megállapodtunk Kozma Lajos kőművessel és folyamodtam az építési engedélyért. Ezt azonban megtagadta az Állami Egyházügyi Hivatal.

1954. március 25-én Dudás Miklós püspök hozta ki a Nagy Jenő által március 23-án elkészített tervrajzot.

1954. április 4-én a Járási Tanács építési főnöke Tóth Sándor, a helyi tanács vezetői, az egyház részéről én, Kozma kőműves és a helyi párttitkár Takács Károly az anarcsi tanácsházán tartottuk az építkezéssel kapcsolatos megbeszélést. Előadott

kérelmünket a párttitkár megvétőzte. Indoka az volt, hogy a református templommal szemben nem szabad újabb templomot építeni, mert az zavarná az ottani istentiszteleteket. Ezért nem járult hozzá az építéshez. Április 5-én a helyi tanács megadta az engedélyt, így tovább mehettem a Járási Tanácshoz. Ott Tóth Sándor főelőadó közölte, hogy a Megyei Tanács aznap reggel közölte telefonon, hogy az engedélyt csak a megyei adhatja ki. Bementem a Megyei Tanácshoz, ott 8 napra ígérték a választ.

A várakozás után sürgetésemre közölték, hogy csak Budapest adhatja meg az engedélyt, az ÁEH (Állami Egyházügyi Hivatal). Dudás püspök húsvét előtti nagyhéten személyesen kereste fel az ÁEH-t, egy órán át tárgyalt Miklós Imre helyettes elnökkel, de hiába, a válasz az volt: nem lehet. Megsúgta azonban, hogy ők szívesen megengednék, de Moszkva nem engedi. Az volt az elv, hogy a meglévő templomokat is fel kell számolni, nem hogy még újakat építsenek.

Feszült viszony

Dudás püspök annyira a szívére vette ezt az ügyet, hogy hivatalból megszakított minden kapcsolatot az Állami Egyház-

ügyi Hivatallal. Nem fogadta őket, rendelkezéseiket nem hajtotta végre, ezért csak az általános helynökével érintkezhettem, de annak rendelkezési joga nem volt. Így Anarcs miatt a görög katolikus egyház és az állam között feszült viszony alakult ki augusztus közepéig. Majd az ÁEH talált kompromisszumos megoldást. Temp-

lomot nem lehet építeni, de parókiát igen.

Közölték velem, hogy a 8×20 m-es templomtervet módosítsam kisebbre, abban rajzoltassam be a parókián használt szobákat, helyiségeket, de a közfalakat mind nem kell felépíteni (ideiglenesen), és az így kialakult nagyobb helyiség szolgálja a templomi feladatot. Így lett a terv módosítva 8×16 m-re, ebből 4×8 m lelkészi lakás céljaira és 8×12 m kápolna ill. templomi célra lett fordítva. Ezt már engedélyezték.

1954. szeptember 6-án történt meg az első kapa-ásóvágás a fundamentum elhelyezésére. Október 10-én pedig Dudás Miklós főpapi mise után megáldotta az alapkövet, és azt elhelyezte 20 pap az anarcsi, az ajaki és környékbeli hívek több ezres részvételével.

1954. november 18-án az építmény falai már álltak, tető volt rajta, s másnapra a vakoláshoz két nagy láda malter elkészítve várta a munka folytatását. Az éjjeli fagy azonban kőkeményre fagyasztotta a maltert, mely csak tavasszal olvadt ki.

1955 tavaszán, amint az idő megengedte, a kőművesek folytatták a munkát. A sebtében fehérre kimeszelt, agyaggal dőngölt padlózatú, padok nélküli, pajtakapus „templomot”

Farkas Ferenc ajaki római katolikus plébános – Dudás püspök megbízásából – minden ünnepség mellőzésével 1955. május 29-én megáldotta, és Pünkösöd ünnepén már ott végeztem az egyházi szertartásokat a szép baldachinos oltárnál, melyet Börömböly-Tapolcáról kaptam, az ott felszámolt püspöki kápolnából.

A templom építésének pénzbeli kiadásait az én személyes hozzájárulásomon kívül a helybeli katolikus és református családok adakozásából, valamint a szomszéd görög és római katolikus egyházak általam történt persbelyes gyűjtéseiből fedeztük.

A helybeli hívek társadalmi munkájukkal a segédmunkásokat nagymértékben helyettesítették, így sok kiadást tudtunk megtakarítani. A fentiekén kívül se külföldi, se hazai támogatást sehonnán sem kaptunk.

Fizikai dolgozó lettem

1959-ben szeretttük volna kifesteni a templomot, már adakoztak rá a hívek, amikor az ÁEH megvonta tőlem a papi működési engedélyt 1959. április 22-én.

Fizikai dolgozó lettem a Tokaj-Tarcali Állami Gazdaságban. Továbbra is lakhattam a „templomban”, de ebben az évben nem működhettem benne.

1960-ban Takács István és András kifestették a kápolnát, a padlózatot mozaiklappal burkolták. A költségét nem ismerem, mert a pénztári napló nincs birtokomban.

1969-ben készültek el a templomi padok kőrisfából. 1971-72-ben készült az ikonosztázion, majd 1973-1975-ben a torony és bejárati előtér. 1976-1990 között csaknem minden évben történt 20-30 ezer forint értékben beruházás: a harangok elektromos meghajtása, két útszéli és temetőkereszt (1979), templomi kegyeszerek.

**A visszaemlékezést lejegyezte:
Kertész Zoltánné**

800 éves Anarcs

Ünnepi zárászó

”

„Anyaföld, imádlak! Hisz' egy vagyok veled,
Csak mint bármely fűszál: terméked, gyermeked.
Te oltasz a szívbe örömet, bánatot,
A test és a lélek erejét te adod”.

(Czóbel Minka: Anyaföld)

800 éve élnek őseink ezen a földön, ebből a földből sarjadt az „élet”, az éltető erő, mely tovább táplálta a generációkat egészen a mai napig. Az elődök itt építettek maguknak otthont, itt küzdöttek a megélhetésért, a haladásért. Kemény életet kínált ez a silány homok, megezdte az itt élőket, de a föld szeretete erőt adott számukra, s leküzdötték az akadályokat.

A történelem viharai nem kerültek el a települést sem. De büszkék lehetünk arra, hogy falunkban pihent meg katonáival II. Rákóczi Ferenc méltóságos fejedelem, itt élete le életét Czóbel Minka költő. A régebbi idők emlékezete sokszor a ho-

mályba vész, de a még élő idős lakosok emlékei községünk élő emlékezetét jelentik. Becsüljük hát meg ezeket az emlékeket!

A 800 év egy röpke pillanat a mai ember szemével, de minden percét értékelünk kell, hisz ez a mi falunk története, a mi őseink élete. A legrégebbi idők egy-egy múzeumi darab őrzi, melyek közül az anarcsi hajfonatkorongot országosan is ismerik.

Anarcs. Ha meghalljuk a szót, úgy csengjen a fülünk-

”

„Itt, hogy bölcsöm ringott akácvirág alatt,
Másképp nő a cserje, csillag másképp ragyog:
Itt érzem igazán csak, hogy itthon vagyok.”

(Czóbel Minka)

be, hogy ez a mi ígéretünk, ez a mi fohászuk. Ez adja meg minden anarcsi lakosnak a test és a lélek erejét, szépséget és örömet, legyen ez az elindító szép remények és a visszaváró biztos pontok ígérete.

800 éve ugyanaz a nap néz le Anarcs földjére, változatlan s mégis mindig új és más. Ugyanaz a föld, ugyanaz a táj, amely minden évben megújul és változik, ahogy az itt élők generációi is változnak, követik egymást, ahogy azt az élet rendje előírja. Vannak, akik ide születtek, itt élnek le életüket. Vannak, akik máshol találják meg a boldogulást, de a szülőfalu mindig visszavárja „gyermeküket”.

Kertész Zoltánné

Messziről is otthon

*Már nem koptatom köveit,
kavics sem szúrja talpam,
templomába ritkán lépek,
temetője hallgat,
ismertjeim elkoptak,
nagy öregek mentek,
azzá lettem jómagam,
de ott maradt a lelkem.*

*Hazajárok-
jóanyám a kapuban várja,
átlépjem a küszöböt,
apám karja tárva,
madaraik hangja bűg,
fenyők lombja rejti,
falaik közt ifjúság
hangulata sejlik.*

*Mehettem én bárhova,
haza idetérek,
otthonomnak őt hívom,
újra hazaérek.*

Fazekas-Takács Zsuzsa

Iskolai rendezvényeink

Bábelódás

A Romwalter duo fellépése

FELHÍVÁS

A Béres Alapítvány kuratóriuma felhívja a szülők figyelmét, hogy 2012. augusztus 27-ig lehet benyújtani kérelmeket iskolakezdési támogatásra.

Feltételek: Szociális rászorultság, az iskolában tanuló gyermek jó tanulmányi eredménye, közösségi vagy sporttevékenysége.

A kérelmeket a Béres Alapítvány kuratóriumának címezve az iskola titkárságán lehet leadni.
Anarcs, 2012. 07. 27.

Kertész Zoltánné a kuratórium elnöke

MEGHÍVÓ

Szeretettel várjuk a község apraját-nagyját 2012. augusztus 29-én 10.00 órára az iskola tornatermébe, ahol a Vidor Fesztivál keretében a Nyíregyházi Mórty Zsigmond Színház Teatrino Kisszínpada a SZERENÁD c. bábelódást mutatja be.
Az előadás ingyenes!

A lapban közölt fotókat Anarcs község lakosai illetve intézményei bocsátották rendelkezésünkre.

Óvodánkban történt

Az óvodánkban minden feltételt biztosítunk a neveléséhez, fejlesztéséhez. Jól felszerelt, esztétikus, tiszta környezetben fogadjuk naponta a gyerekeket.

A nyugodt, élmény gazdag óvodai élet megteremtése a feladatunk, amely lehetővé teszi, hogy nyitott óvodai programokat szervezzünk a szülők részvételével. Ezáltal az együttműködés, együttnevelés eredményekben mérhetővé vált az utóbbi években. Az óvodánkban a tavaszi programok zöme tette pezsgővé és élményszerűvé a nevelési év végét. A nagycsoportos gyerekekkel a Sóstói Állatparkba kirándulást szerveztük a szülőkkel együtt, ahová vonattal utaztak el a gyerekek. Mindenképpen nagy élmény volt ez számukra, hisz a sok különleges

láttnivaló mellett, a vonattal való utazás is emlékezetes marad.

Gyermeknap

A nevelési év folyamán több alkalommal is lehetőséget biztosítottunk a szülőknek, hogy a programjainkon részt vegyenek, bekapcsolódjanak egy-egy délelőtti alkalmával a különböző tevékenységekbe. Ilyen esemény volt a Gyermeknap is, ahová a leendő óvodások is meghívtak. Közös kézműves foglalkozáson készítettek szélforgót, origamiztak, valamint az arcfestést és aszfaltrajzolás is nagy érdeklődés kísérte. A délelőtti folyamán zenés előadóval énekelhettek, táncolhattak valamilyen. A Szülői Szervezet segítségével finom ebédet készítettek a dajka nénik, amelyet együtt fogyasztottak el a gyerekek a vendégekkel. A gyermeknap

ajándékozással zárult, amelyet a Szülői Szervezet biztosított. A ballagás nagy ünnep az óvoda, kiváltképpen a nagycsoportos gyerekek számára. Izgalommal készülnek erre a napra, hisz lezárul kis életük egy fontos szakasza, az óvodáskor. A szülőkkel közösen igyekszünk számukra emlékeztetést, örömtelivé tenni ezt a napot. Ünneplőbe öltöztetjük az óvodát is, ahol még a legkisebbek is megérik, hogy más ez a nap, mint a többi. A színvonalas ünnepi műsor után szerény ajándékozás és búcsúzkodás következik, amelyet az ünnepi uzsonna követ. A Szülői Szervezet és valamennyi szülő támogatása által valódi ünnepet szervezünk a ballagó gyerekeknek. Köszönöm a gyerekek és az óvoda valamennyi dolgozója nevében az együttműködést és a támogatást!

Közös programok az iskolával

Az óvodás gyermekek legfontosabb tevékenysége a játék, ezért ezt a tevékenységet kell felhasználni arra, hogy a lehető legtöbb ismerethez juttassuk őket, hisz akkor válnak az iskola megkezdéséhez alkalmassá. Az elmúlt óvodai nevelési évben is azon dolgoztunk, hogy a gyermekek jól érezzék magukat, szerezzenek minél több ismeretet, élményeket és fejlődjenek a képességeik. Az iskolával közös programok is segítették ezt a törekvésünket.

Közös bábszínházi előadások, a tanórákon való részvétel, ahol már a nagycsoportos gyerekek is aktívan bekapcsolódhattak, valamint a tanító nénik látogatásai sokat segítettek a gyerekeknek, hogy ne fenntartásokkal, hanem izgalommal vegyes örömteli várakozással tekintsenek a tanévkezdés elé. Az óvoda is megnyitja kapuját szeptemberben a régi és az új óvodások számára, ahol három csoportban fogadjuk a gyerekeket. A 2012/2013 tanévben 57 kisgyerekekkel kezdjük a nevelőmunkát. Várhatóan ez a létszám évvégére eléri a 70 főt. Az új kiscsoportosokat nagy szeretettel, türelemmel és az anyas beszoktatás lehetőségével segítjük a kezdeti nehézségek leküzdésében.

Karbantartás, felújítás

A nyári záraskor a karbantartási és felújítási munkálatok során az öltözőnk, mosdónk és előterünk festésre kerül. Az udvari játékaink folyamatos karbantartásra szorulnak, amelyeket sajnos megrongálnak, tönkretesznek azok, akik nem gondolják át, hogy ezzel a kisgyerekeknek okoznak nagy szomorúságot. Sajnos a nyár folyamán a hintáinkat is eltulajdonították, amely ügyben a rendőrség is nyomozást indított. Ezeket a hintákat anyagi okok miatt nem is tudjuk pótolni. Szeretnék a gyermekek nevében is megkérni mindenkit, hogy óvják meg azt, amink van, hogy sokáig örülhessenek az óvodások ezeknek a játékoknak!

Kristóf Ibolya óvodavezető

Gyermeknap az óvodában

Az iskolai életben a tavasz programok sokaságát jelenti. Nyílt napokon minden osztály tanulmányi munkáját megtekinthették a szülők.

A bemutató órákon láthaták a kooperatív technikákat, a csoportmunkát, a digitális táblák használatát. Együtt örülhettük tanulóink sikereinek, ügyességének, együtt izgultunk a nehezebb feladatok megoldásakor. Nagyon sok tanuló próbálta ki magát tanulmányi, sport és ügyességi versenyeken. A nevelők áldozatos felkészítő munkája meghozta az eredményt, sok diák ért el sikereket a versenyeken.

Az iskola idén is megrendezte a Czóbel Diáknapokat, ahol sportversenyen és hangos olvasási versenyen mérték össze ügyességüket és tudásukat a tagintézmények tanulói.

Gyermeknapon a Szülői Közösség édességsomaggal kedveskedett minden tanulónak. A tanév közeledtével ráadás gyermeknapokat szerveztünk. Ekkor a Vitéz szabólegény tör-

Iskolai életünk

ténete elevenedett meg báb-színházi előadás keretében, melynek nagyon nagy sikere volt a tanulók körében. A báb-előadás után a Romwalter duó zenés, szórakoztató műsorának örülhettek a tanulók. Mindkét programunkra meghívtuk az óvodásokat és a szülőket is, mert ezek is nyitott rendez-

tettek bennünket. Június 8-án iskolai kiránduláson vettünk részt, a Diósgyőri várjátékokat tekintettük meg, ahol izgalmas programok vártak bennünket. A lovagok bajvívása, a lovas íjászok bemutatója, a pénzverde, a kézműves udvar és a táncház mind-mind érdekes látnivalót biztosított számunkra. A tánc-

”

„Az elsők csapatának kitárul egy új világ
Az iskola számukra is megnyitja a kapuját.
Az osztályuk színes, vidám, mesés,
Várja őket Betűvilág, Számország és mesék.”

vényeink voltak. A következő napon a Madarak és fák napját az iskola tantermeiben és aulájában rendeztük meg.

A tanév vége a tanulmányi munka legnagyobb kihívása, mert ekkor kell számot adni az éves tananyagról. Így történt ez a 2011/2012-es tanév végén is. Az év végi felmérék, a kompetenciamérés, a kimeneti mérések, a Szegedi Egyetem diagnosztikus mérései próbára

házza bekapcsolódva vidáman roptuk a táncot. A kirándulás zárásaként Lillafüreden tettünk egy kellemes sétát és gyönyörködünk a természetben.

A tanév befejezése után tartottuk a ballagási ünnepséget, amelyen Kassák Lajost idézve „Aki elment, az elment, de aki egyszer nálunk volt, az többé sohasem mehet el tőlünk egészen.” bocsátottuk útjukra a 8. osztályosokat, név szerint:

Balogh Andrea
Balogh Patrícia
Csépe Zoltán
Fekete Mónika
Hamza Enikő
Ignézi Tibor
Kaszuk Nikoletta
Kovács László
Megellai Evelin
Papik Ádám
Roskó Alex
Séra Zsolt
Schmied József
Szabó Miklós
Szemán László
Szepesvári Dániel
Zsigó Zsakin

A nyári szünetben tanulóink kipihenhetik magukat, hogy szeptember 1-jén frissen és újult erővel kezdhesék a tanulást. A nyár folyamán az iskolában megtörténtek a karbantartási munkálatok, így tiszta, szép és barátságos iskolában várjuk a tanulóinkat az új tanévben. Külön szeretettel várja a leendő első osztályosokat Ács Imréné Erzsike tanító néni.

Kertész Zoltánné
tagintézmény-vezető

Anyák napja

Ballagás iskola

Gyereknep

Kirándulás

Minden tanulót, szüleiket, hozzátartozóikat szeretettel várunk szeptember 1-jén a 8 órakor kezdődő tanévnyitó ünnepségünkre!

Anarcsi Nemzetközi Alkotótábor

Anarcs Község Önkormányzatának támogatásával a Felső-Szabolcs Ifjúságáért Egyesület immár negyedik alkalommal rendezte meg az Anarcsi Nemzetközi Alkotótábor.

A tábor nyitónapján tartottuk Szabados István fafaragó művész emlékoszlopának avatását a Czóbel Minka Tagintézmény udvarán. Az anarcsi hajfonatkorong motívumait felhasználó oszlop művészi értékeit Csorba István Kadosa, a Magyar Kultúra Lovagja méltatta, majd az alkotó osztotta meg a érdeklődőkkel az alkotással kapcsolatos gondolatait. Az emlékoszlopot Kalinák József polgármester úr leplezte le, majd Diák Péter református lelkész és Monostory Marcell

parochus áldotta meg, illetve szentelte fel a műalkotást.

Ezután Megellai Nándor a Felső-Szabolcs Ifjúságáért Egyesület elnöke nyitotta meg az alkotótábor, ahol több mint 20 művész vett részt.

A IV. Anarcsi Nemzetközi Alkotótábor immár hagyománnyá váló irodalmi estjét július 25-én az iskolában rendeztük, ahol generációk találkoztak. Az idősebb generációt Gondos Gyula nyugalmazott magyar-latin szakos tanár képviselte, aki Újraolvasva című új kötetét mutatta be. Gondolatai sok jelenlétet ösztönöztek arra, hogy egy-egy irodalmi alkotást, melyről a szerző érdekes információkkal szolgált, újraolvasson.

Ezután a fiatalok generációját mutatta be Deák-Takács

Szilvia a Bessenyei György Gimnázium tanára és a Spanyolnátha művészeti folyóirat szerkesztője A pályakezdő alkotókkal, volt tanítványaival a művészetek kereszteződéséről, az alkotás csodájáról, az írás, az olvasás és a könyvek szeretetéről beszélgetett.

Bemutatta az idén megjelent antológiákat, melyekben írásaival szerepel, ezután a tanítványok egy-egy művük felolvasásával örvendeztetek meg bennünket. Buda Viló, a Diákújságírók Országos Egyesülete pályázatán díjazott alkotását, Orosz Eleonóra, a Hang-Szó-Kép novellairó pályázat különdíjat nyert novelláját olvasta fel. Barta Bálint a Hulladékhegyen innen és túl c. kötetben megjelent novelláját mutatta be. Barta Bálint klarinéton, Barta Péter szaxofonon játszott az esten óriási sikerrel.

Az alkotók a szombati napon záró kiállítással búcsúztak a képzőművész táborról.

A tábor lakói munkáikban megörökítették a falu épületeit, a csodálatos Bárókertert és az anarcsi hajfonatkorong mását. Az ezzel a motívummal készült márvány- és fafaragás valamint több festmény és rajz az alkotók ajándéka a község középületeit fogja díszíteni. Reményeink szerint a hagyomány folytatódik, így jövőre Anarcsban az ötödik nemzetközi alkotótáborban találkozhatunk újra a művészekkel.

A művészek

Magyarország:

Bálint Lívia – festő
Bóka Bálint – szobrász
Bravics Dénes
Csorba István Kadosa – festő
Éles Károly – festő
Fábián Ferenc – márvány faragó
Jánvári Nikolett – grafikus
Kőríz Andrea – festő
Megellai Katalin – festő
Nagy Ferenc – fafaragó
Sási József – keramikus
Szabados István – fafaragó, grafikus
Szeifried Zoltán – festő

Szivák Virág – grafikus
Sztójka Viktória – festő

Kárpátalja:

Christina Maursky – festő
Kalitics Erika – festő
Dr. Kopriva Attila – festő
Lutcenko Igor – festő
Malvina Movchan – festő

Felvidék:

Matyovka Antonii – festő

Bulgária:

Miroljuba Gendova – festő

Támogatók voltak:

- Ameko Lovasklub Döge
- Anarcs Község Önkormányzat
- Bagin Sándor – vállalkozó
- Felső-Szabolcs Ifjúságáért Egyesület
- Kertész Zoltánné – képviselő
- Megellai Nándor – alpolgármester
- Molnár Béla – Gyulaháza Tüzép
- Öry László – a Wekerle Sándor Alapkezelő megyei képviselője

Kertész Zoltánné
önkormányzati képviselő

Anyakönyvi krónika

2012. március 17. – 2012. július 16.

*„Lehet, hogy csak egy ember vagy ezen a világon,
de valakinek te jelented magát a világot!”*

Gabriel García Márquez

Újszülött neve	Szüleik	Születés ideje
Márta Kristóf	Korcsmáros Zsanett, Márta Zoltán	Kisvárdá, 2012. 03. 17.
Jánvári Norbert	Kósa Csilla, Jánvári Norbert	Kisvárdá, 2012. 04. 18.
Nagy Kitti Kiara	Kapin Kitti, Nagy Attila	Kisvárdá, 2012. 05. 28.
Káté Dóra Veronika	Márton Éva, Káté László	Kisvárdá, 2012. 06. 17.
Soltész Ákos	Zöld Mónika, Soltész László	Kisvárdá, 2012. 06. 22.
Grócz Zara Szilvia	Balogh Szilvia, Grócz István	Kisvárdá, 2012. 06. 27.
Varró Melinda	Csordás Viktória Vanda, Varró István	Kisvárdá, 2012. 06. 27.

*„Napsugár és csillagok világa
Jó szívednek örök álmát őrzik
Tiszta lelked fönt a magas égben
A síron túl is felettünk örködik.”*

Elhunyt neve:

Halálozás ideje

Takács József	Pap, 2012. 03. 20.
Vass Zoltán	Anarcs, 2012. 04. 20.
Kertész Gyuláné	Kisvárdá, 2012. 05. 27.
Szalay Józsefné	Kisvárdá, 2012. 06. 18.
Kapin Zoltán	Kisvárdá, 2012. 06. 19.
Bodnár István Mihályovics	Anarcs, 2012. 06. 28.

**2012. június 29-én
utolsó útjára kísértük
Szalay Józsefné
Dr. Soós Juliannát
községünk nyugalmazott
orvosát.**

Búcsúznak mindannyiunk Doktor nénijétől, aki a község lakosainak több generációját is gyógyította.

Pályája Hódmezővásárhelyen indult, ahol egy évig a nőgyógyászatot, majd a következő évben a belgyó-

gyászati osztályon dolgozott. Anarcsban 1964. június 15-én kezdte gyógyító tevékenységét és 1987. március 1-jéig, nyugdíjba vonulásáig végezte azt.

Nemcsak Anarcs, hanem Szabolcsbáka körzeti orvosi feladatait is ellátta, s nagyon sokszor kollégáit segítve a központi ügyeleti teendőket is felvállalta.

In memoriam

Feladatát nagy pontossággal, fegyelemmel, lelkiismeretesen látta el. Ha szükség volt az orvosi segítségre, vette az orvosi táskáját és máris sietett betegei segítségére. A gyógyítás igazi hivatás és életcél volt a számára.

Ebben az évben érte volna az a megtiszteltetés, hogy átvegye a Szegedi

Egyetemen által kiállított Arany diplomáját. Ezt már sajnos nem érthette meg, pedig készült a jeles eseményre.

Mindannyiunk számára példa lehet munkafegyelmére, pontosságára, hűségére, ragaszkodására a községhez.

Békés nyugalmat kívánva búcsúzik Doktor nénijétől Anarcs Község Önkormányzata, Képviselő-testülete és Anarcs község lakossága.

Testületi ülések döntései, rendeletei, határozatai:

2012. április 2.

A Képviselő-testület:

- Határozatot hozott az Anarcs Községi Szociális Ellátó Szolgálat anarcsi központi épületének felújítására és korszerűsítésére irányuló pályázat benyújtásáról. A beruházás összköltsége 7 813 831 Ft + 27% áfa, összesen bruttó 9 923 565 Ft, melyből a pályázathoz szükséges önerő mértéke 10%, vagyis 992 357 Ft.

2012. április 26.

A Képviselő-testület

- Elfogadta a település tűzvédelmi helyzetéről szóló beszámolót.
- Módosította Anarcs Község Önkormányzatának 2011. évi költségvetését. Bevételi főösszegét 378 783 ezer forintban, kiadási főösszegét 378 783 ezer forintban, hiányát 0 forintban állapította meg.
- 368 180 ezer forint bevétellel, 324 153 ezer forint kiadással elfogadta Anarcs Község Önkormányzatának 2011. évi zárszámadását.
- Elfogadta a Polgármesteri Hivatal és az Önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési intézményeknél 2011. évben végzett belső ellenőrzési tevékenységről szóló éves jelentést.
- Határozatot hozott a Közoktatási Intézményfenntartói Társulás Tornyospálca Társulási Megállapodás módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról.
- Módosította az intézményi térítési díjak megállapításáról szóló 4/2010. (IV. 30.) önkormányzati rendeletét.
- A módosítás értelmében 2012. május 1. napjától:
 - a szociális étkeztetés intézményi térítési díja: 270 Ft/adag+áfa
 - az ebéd lakásra szállításának intézményi térítési díja: 62 Ft/adag+áfa
 - az étkeztést igénybe vevő köztestviselők, közalkalmazottak (csak ebéd): 431 Ft/nap+áfa
 - Az étkeztést igénybevevő egyéb személyek (vendégebéd): 431 Ft/nap+áfa
 - Házi segítségnyújtás intézményi térítési díja: 0 Ft/óra
- Megállapította az Önkormányzat által fenntartott konyhán alkalmazandó nyersanyagnormát az alábbiak szerint:

1. Az iskolai étkeztetés (áfa nélkül)

ISKOLÁS	Nyersanyagnorma
(nettó) tízói	53 Ft/adag
Ebéd	196 Ft/adag
Uzsonna	53 Ft/adag

2. Az óvodai étkeztetés (áfa nélkül)

ÓVODÁS	Nyersanyagnorma
(nettó) tízói	40 Ft/adag
ebéd	146 Ft/adag
uzsonna	40 Ft/adag

3. A felnőtt étkezés nyersanyag-normája: 254 Ft (áfa nélkül).

- Elhatározta, hogy a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 151. § (5) bekezdése alapján normatív kedvezményben nem részesülő, étkeztést igénybe vevő gyermekek havi személyi térítési díjához **40% mértékű térítési díj támogatást nyújt.**
- Véleményezte Tornyospálca Község Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekek napközbeni ellátásnak térítési díjáról szóló rendelet-tervezetét.
- Véleményezte a Közös Fenntartású Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatás és Könyvtár Tornyospálca 2011. évi költségvetése módosítását.
- Véleményezte a Közös Fenntartású Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatás és Könyvtár Tornyospálca 2011. évi zárszámadását.
- Véleményezte a Közös Fenntartású Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatás és Könyvtár Tornyospálca 2012. évi költségvetése módosítását.
- Határozatot hozott a Közös Fenntartású Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészetoktatás és Könyvtár Tornyospálca többcélú intézmény Alapító Okirata módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról.
- Módosította a képviselő-testület Szervezeti- és Működési Szabályzatát.
- Módosította és egységes szerkezetbe foglalta Anarcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének Polgármesteri Hivatal alapító okiratát.
- Módosította és egységes szerkezetbe foglalta az Anarcs-Gyulaháza Önkormányzati társulás alapító okiratát.

- Módosította és egységes szerkezetbe foglalta a Községi és Iskolai Könyvtár alapító okiratát.
- Módosította és egységes szerkezetbe foglalta az Anarcs Községi Szociális Ellátó Szolgálat alapító okiratát.
- Jóváhagyta az Anarcs Községi Szociális Ellátó Szolgálat Szervezeti- és Működési Szabályzatát.
- Módosította a közterületek tisztántartásáról és a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 10/2003. (XI. 24.) rendeletét. A módosítás szerint 2012. május 1. napjától bevezette a településen a szelektív hulladékgyűjtést és módosításra került a fizetendő közszolgáltatási díj mértéke is az alábbiak szerint:

A települési szilárd hulladék egységnyi díjtétele:

- 120 literes gyűjtőedény heti egyszeri ürítése esetén 240 Ft/db/ürítés + ÁFA, melyből a gyűjtés és szállítás díja 146 Ft/db/ürítés + ÁFA, és az ártalmatlanítás díja 94 Ft/db/ürítés + ÁFA
 - 1100 literes gyűjtőedény esetén 2203 Ft/db/ürítés + ÁFA, melyből a gyűjtés és szállítás díja 1340,- Ft/db/ürítés + ÁFA és az ártalmatlanítás díja 863 Ft/db/ürítés + ÁFA
 - felmatricázott zsák 375 Ft+ÁFA
 - a szelektív hulladékgyűjtés díjtalan.
- Módosította a települési folyékony hulladékkal kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatásról szóló 9/2003. (XI. 24.) rendeletét. A módosítás értelmében 2012. május 1-jétől a fizetendő közszolgáltatási díj mértéke:

- A települési folyékony hulladék egységnyi díjtétele magánszemélyek esetén 1180 Ft/m³ + ÁFA, melyből a gyűjtés és szállítás díja 900 Ft/m³ + ÁFA, az ártalmatlanítás díja 230 Ft/m³ + ÁFA, és az elhelyezés díja 50 Ft/m³ + ÁFA csökkentve a lakossági települési folyékony hulladék ártalmatlanításának támogatásával (100 Ft/m³).
- A 100 Ft/m³ összegű különbözetet díjkompenzáció formájában az önkormányzat havonta utólag fizeti meg a közszolgáltatónak, a közszolgáltató által benyújtott és a lerakóhely üzemeltetője által igazolt számlák alapján.

Az önkormányzat a lakossági települési folyékony hulladék ártalmatlanításának támogatását (100 Ft/m³) a lakossági folyékony hulladék becslött évi mennyisége alapján igényli a Magyar Köztársaság

mindenkori éves költségvetési törvénye alapján.

b) A települési folyékony hulladék egységnyi díjtétele nem magánszemélyek esetében 1330 Ft/m³ + ÁFA, melyből a gyűjtés és szállítás díja 900 Ft/m³ + ÁFA és ártalmatlanítás díja 230 Ft/m³ + ÁFA, és az elhelyezés díja 200 Ft/m³ + ÁFA.

- Elfogadta az Önkormányzat 2012. évi közbeszerzési tervét.
- Elfogadta az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2011. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést.
- Elhatározta, hogy pályázatot nyújt be az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatására. A pályázat elbírálása megtört, önkormányzatunk 4.389.000,- forint összegű támogatást kapott.
- Elhatározta, hogy megállapodást köt a Felső-Szabolcsi Vízgazdálkodási Társulattal álláskereső anarcsi Társulat általi foglalkoztatásának támogatására. A képviselő-testület a Társulat vízgazdálkodási közcélú feladatai ellátására 10 fő anarcsi álláskereső közfoglalkoztatásának költségeihez járult hozzá 2 280,- Ft/fő/hó összegben.
- Együttműködési megállapodást kötött az Anarcs Roma Nemzeti-ségi Önkormányzattal.
- Elfogadta a Közoktatási Intézményfenntartói Társulás Tornyospálca Társulási Tanács anarcsi tagjainak 2011. évi munkájáról szóló beszámolót.
- Elfogadta a Kisvárdai és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanácsában 2011. évben végzett tevékenységről szóló beszámolót.
- Határozatot hozott a rászoruló gyermekek 2012. évi szociális nyári gyermekétkeztetéséről. A határozatban vállalta, hogy 2012. június 18-tól 2012. augusztus 31-ig terjedő időszakban legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül napi egyszeri melegétkeztetést biztosít a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 107 fő gyermek számára és az eltelt a támogatás legalább harminc százalékanak megfelelő értékben a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV.30.) FVM rendelet 2. § 1. pontja szerinti kistermelő vagy az 1. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott földrajzi térségen belül mezőgazdasági vállalkozó által

megtermelt vagy előállított alapanyagokból biztosítja, amit az elszámolásnál számlálva vagy a kistermelővel, vállalkozóval kötött szerződéssel igazol.

- Felkért a polgármestert, hogy kérjen ajánlatot gyalogátkelőhely tervezésére.
- Felkérte a polgármestert, hogy kérjen állásfoglalást a Felső-Szabolcsi Vízgazdálkodási Társulattól, hogy a Lénártói csatornára milyen feltételekkel lehet gyalogos hidat létesíteni.
- Zárt ülés keretében átmeneti segély iránti kérelmeket bíralt el.

2012. június 14.

A Képviselő-testület

- Új rendeletet alkotott az Önkormányzat vagyonáról, a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról.
- Az új szabálysértési törvény hatálybalépése miatt több önkormányzati rendeletét módosította.
- Módosította a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 5/2009. (V. 01.) önkormányzati rendeletét.
- Módosította az egyes gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló 11/2006. (IX. 01.) önkormányzati rendeletét.
- Módosította a képviselő-testület Szervezeti- és Működési Szabályzatát.
- Módosította és egységes szerkezetbe foglalta az Anarcs Községi Szociális Ellátó Szolgálat alapító okiratát.
- Visszavonta az Anarcs-Gyulaháza Önkormányzati Társulás alapító okiratának módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 91/2012. (IV.26.) határozatát.
- Határozatot hozott a kisvárdai Szociális és Gyermekejéltéi Intézményfenntartó Társulás Társulási Megállapodásának módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról.
- Elfogadta a Kistérségi Szociális és Gyermekejéltéi Társulás Anarcs 2011. évi működéséről szóló beszámolót.
- Határozatot hozott az iskolába beépített felvonó kijelölt szervezeti fővizsgálatának elvégzéséről.
- Elhatározta, hogy anarcsi görög katolikus templom felújításához 1.000.000,- Ft összegű vissza nem térítendő támogatást nyújt.
- Elhatározta, hogy elhatározza, hogy az Anarcs belterület 4105. számú úton gyalogos-átkelőhelyet létesít (katolikus templom és az iskola között). A közlekedési engedélyes tervek elkészítésével Korcsmáros Rudolf okleveles építészmérnök, egyéni vállalkozót, a

gyalogos-átkelőhely megvilágítási tervének elkészítésével a Vezér-szi Kft.-t bízta meg.

- Határozatot hozott a Lénártói áteresztő bővítéséről. A határozat szerint a Felső-Szabolcsi Vízgazdálkodási Társulathoz a Lénártói áteresztő bővítésére vonatkozó ajánlatát nem fogadta el. Úgy döntött, hogy további ajánlatokat kér és azokról később határoz.
- A NAP-FÉNY-KOR Kft. településrendezési terv módosítására irányuló kérelmét megtárgyalta és kinyilvánította azon szándékát, hogy módosítja a község településrendezési tervét a kérelemnek megfelelően azzal a feltétellel, hogy a NAP-FÉNY-KOR Kft. a terv módosításával kapcsolatos valamennyi költséget átvállalja és azt előzetesen letétbe helyezi.
- A „KE-VÍZ 21” Zrt.-nek a Várda Viz Kft.-ben fennálló üzletrészenek értékesítésére vonatkozó ajánlatát megismerte és úgy nyilatkozott, hogy a vételre felajánlott üzletrészt az ajánlatban szereplő feltételekkel nem kívánja megvásárolni.
- Elhatározta, hogy nem dönt a Polgárőr Szervezet által elnyert pályázattal kapcsolatos támogatásról. A határozatban felkérte a Polgárőr Szervezetet, hogy dolgozza ki az eszközök beszerzését öt-hat ütemben és ezt követően, illetve ha a támogató hatósággal tisztázásra kerül az Áfa-viselés kérdése és a támogatási összeg bizonyossága, dönt a kérelemről. A határozat szerint a Polgárőr Szervezet működésének 2. féléves támogatásáról ugyancsak később dönt.
- Elhatározta, hogy 2011. augusztus 11. napján falunapot rendez.
- Átvállalta 17 gyermek és 2 kísérő balatoni nyári táboroztatásával kapcsolatos úti költséget.
- Zárt ülés keretében vezetői megbízást adott 2012. július 1. napjától 2012. december 31. napjáig Kocsisné Imre Beátának az Anarcs Községi Szociális Ellátó Szolgálat intézményvezetői feladatainak ellátására.
- Kazsuk Nikoletta 8. osztályos tanuló részére Czöbel Minka Emlékérem kitüntető díj kifizetését adományozta. A tanuló példamutató magatartásáért és tartósan kiemelkedő tanulmányi munkájáért vált érdemessé a Czöbel Minka Emlékérem kitüntető díj kifizetésére. Iskolai tanulmányai során kimagasló kulturális tevékenységet és közösségi munkát végzett. Házi- és területi versenyeken rendszeresen részt vett, ahol szépség-eredményeket ért el. Az idei tanévben a Szép magyar beszéd versenyen 2. és 3. helyezést, szavalóversenyen pedig 1. helyezést szerzett.

Diákönkormányzat, az iskola és a közösség rendezvényein is részt vett és szívesen segített. Iskolai tanulmányi és közösségi munkáját a pontosság, a megbízhatóság jellemezte. 8 éves munkájával az iskola eredményes és példaadó diákjává vált.

- Csépe Zoltán 8. osztályos tanulóknak a Czöbel Minka Emlékérem kitüntető díj kifizetését adományozta. A tanuló kiemelkedő sporttevékenységéért vált érdemessé a Czöbel Minka Emlékérem kitüntető díj kifizetésére. Évek óta képviseli az iskolát a megyei és országos asztalitenisz versenyeken, diákolimpiákon, ahol az utóbbi években megyei 1. és 3. helyezésekkel szerzett dicsőséget az iskolának. Az idei tanévben az országos diákolimpián egyénileg és csapatban 2. helyezést ért el. Tagja a község ifjúsági futballcsapatnak is. A sport iránti szeretete, edzéseken való hozzáállása példával szolgálhat a fiatalabbaknak.
- Zárt ülés keretében fiatal házaspár első lakásszerzésének önkormányzati támogatása, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás és átmeneti segély iránti kérelmeket bíralt el.

2012. július 2.

A Képviselő-testület

- Elhatározta, hogy Nyír-Lift Kft.-vel karbantartási szerződést köt az iskolába beépítésre került felvonó-berendezés állagmegóvására, javítására.
- Határozatot hozott a falunapi programokról és a költségek jóváhagyásáról. A határozat szerint: a képviselő-testület 2012. augusztus 11. napján falunapot szervez, melynek megrendezéséhez szükséges 1 550 000 Ft-ot 2012. évi költségvetésében biztosít.

Fő programok és felelősei:

- 14.00 órától** játszóház, felelős: Megellai Nándor alpolgármester
- 15.00–15.30** mazsorett, felelős: Megellai Nándor alpolgármester
- 16.00–16.30** Markó László és csapata karatebemutató, felelős: Megellai Nándor alpolgármester
- 16.30–17.30** Parapács együttes gyermekműsora, felelős: dr. Dolhai Edina jegyző
- 18.00–19.00** favágó verseny, mezőgazdasági bemutató, felelős: Takács Tamás képviselő
- 19.00–20.00** „Egy perc és nyersz” vetélkedő felelős: Simon Nóra képviselő
- 20.30 órától** Sztárvendég előd-

legesen Tabáni István, ha ő nem szabad, Muri Enikő, ha ő sem szabad, Szakos Andrea, és végül a Quantum XXL fellépése, felelős: dr. Dolhai Edina jegyző

Kísérő programok és felelősei:
Hangosítás (Szaniszló Csaba), felelős: Simon Nóra képviselő
Utcabál (Séra Roland), felelős: Bori József képviselő
Kispályás focibajnokság, felelős: Bori József és Megellai Nándor képviselők
Főzőverseny, felelős: Kalinák József polgármester
A település 800 éves fennállásának alkalmából az Anarcsi Hírmondó ünnepi számának szerkesztése és kiadása és a kiállítás megszervezése, felelős: Kertész Zoltánné képviselő.

- Határozatot hozott falunapi rendezvényen az árusok által fizetendő közterülethasználati díjakról, mely az alábbiak szerint alakul:
 - a) körhinta által fizetendő közterülethasználati díj: 10 000 Ft.
 - b) ugrálóvárak által fizetendő közterület-használati díj: 10 000 Ft
 - c) villamos áramot nem igénylő árusok által fizetendő közterülethasználati díj: 1000 Ft/m
 - d) villamos áramot igénylő árusok által fizetendő közterülethasználati díj: 5000 Ft/m
 - e) önkormányzati garázst használó árusok által fizetendő díj: 10 000 Ft.

• Zárt ülés keretében visszavonta az Anarcs Községi Szociális Ellátó Szolgálat intézményvezetőjének vezetői megbízásáról szóló 160/2012. (VI. 14.) határozatát és vezetői megbízást adott 2012. július 1. napjától 2012. december 31. napjáig Sándor Zsuzsanna Anarcs, Kossuth utca 45. szám alatti lakos, közalkalmazott részére az Anarcs Községi Szociális Ellátó Szolgálat intézményvezetői feladatainak ellátására.

dr. Dolhai Edina jegyző

IMPRESSZUM

Anarcsi Hírmondó

Kiadó: Anarcs Község Önkormányzata
Felelős kiadó: Kalinák József polgármester
Szerkesztésért felelős: Kertész Zoltánné
A szövegeket gondozta: Deák-Takács Szilvia
Szerkesztőség címe: 4546 Anarcs, Kossuth u. 30.
Technikai szerkesztés: Dankó Mihály
Szerkesztőség telefonszáma: 06-45/404-011
E-mail: hirmondo.anarcs@citromail.hu

FALUNAP

Közhírré tétetik, hogy 2012. augusztus 11. napján, szombaton Anarcs Község Önkormányzata falunapra várja a település és a környék apraját és nagyját.

8.00–14.00 között a Falunapi Vándorkupáért mérközhetnek az aranylábú labdazsonglörök a füves pályán.

A Bárókert bejáratánál egész nap rendelkezésre álló ugrálóvárat, csúszdát, quad motorozást térítés ellenében birtokolhatják a gyerekek.

12.00–14.00-ig az Óvoda Játszóterén minden érdeklődő kipróbálhatja az arcfestést, origamit, üvegfestést.

14 órától játszóház és kézműves foglalkozás szórakoztatja a gyerkőcöket.

15.30–16.00 Községi életképek vetítés az iskola aulájában

13 órakor kezdetét veszi a Falunapi Főzőcske, melynek eredményhirdetése 19 órától kezdődik. A fakanálvirtuózok „a legfinomabb falunapi eledel kifőzője” cím megszerzéséért versenghetnek.

15.00-tól fellép a Mistral Ifjúsági Sportegyesület NYÍRZEM Mazsorett csoportja

17.00–18.00-ig a Parapács együttes mesés, játékos gyermekműsorát tekinthetik meg kicsik és nagyok.

18 órától a falu erős emberei favágó versenyen mérhetik össze erejüket. Előnevezés 2012. augusztus 9-ig Takács Tamás képviselőnél vagy a Polgármesteri Hivatalban.

16 órától Markó László és csapata karate-bemutatóját láthatják az érdeklődők az iskolai sportudvaron.

19.00 órai kezdettel „Egy perc és nyersz” vetélkedő. Előnevezés 2012. augusztus 9. napjáig Simon Nóra képviselőnél vagy a Polgármesteri Hivatalban.

20.00 Sztárvendég:

Muri Enikő

Ezt követően a táncos lábúaké a pálya, a zenét Séra Roland szolgáltatja.

Anarcs Község Önkormányzata